

TẠP CHÍ

Khoa học Kiểm sát

JOURNAL OF PROCURATORATE STUDIES

ISSN 2354-063X

TRƯỜNG ĐẠI HỌC KIỂM SÁT HÀ NỘI
HANOI PROCURATORATE UNIVERSITY

SỐ 04 (31)
2019

Tạp chí

Khoa học Kiểm sát

Số 04 (31)
2019

ISSN 2354-063X

MỤC LỤC

Trang

LÊ CẨM

Khái niệm tội phạm theo luật hình sự Việt Nam hiện hành và định hướng tiếp tục hoàn thiện trong tương lai (Kỳ 2 và hết)

3

TRINH TIẾN VIỆT

Tiếp tục đổi mới tư duy pháp lý trong pháp luật hình sự Việt Nam trước thách thức Cách mạng công nghiệp 4.0 (Kỳ 1)

9

NGUYỄN VĂN THỦY

Vấn đề miễn chấp hành hình phạt

20

VƯƠNG THỊ HÀ

Một số vướng mắc trong quyết định hình phạt đối với người dưới 18 tuổi phạm tội và giải pháp hoàn thiện

30

NGUYỄN XUÂN PHONG

Một số nguyên nhân và giải pháp nâng cao hiệu quả phòng ngừa tình hình tội phạm trộm cắp tài sản trên địa bàn Thành phố Phan Rang - Tháp Chàm, tỉnh Ninh Thuận

36

PHẠM XUÂN THẮNG

Quy định pháp luật về chức năng đại diện chủ sở hữu toàn dân của Nhà nước đối với đất đai - Một số bất cập và kiến nghị hoàn thiện

41

LÊ THỊ THU HẰNG

Hoàn thiện pháp luật về hạn chế quyền con người, quyền công dân trong Hiến pháp năm 2013

50

BÙI ĐỨC HẬU

Một số giải pháp nâng cao hiệu quả xử phạt vi phạm hành chính trong quản lý ngành, nghề kinh doanh có điều kiện

58

PHẠM THỊ TRANG

Hợp đồng có giá trị lớn theo quy định của pháp luật Hoa Kỳ, pháp luật của Vương quốc Anh và một số gợi ý cho Việt Nam

61

Tạp chí

Khoa học Kiểm sát

N° 04 (31)
2019

ISSN 2354-063X

INDEX		Page
LE CAM	Crime definition under Vietnamese criminal laws currently and orientations to continuously complete in the future (Period 2 and end)	3
TRINH TIEN VIET	Continuing to innovate legal thinking in Vietnamese criminal law before the challenge of Industrial Revolution 4.0 (Period 1)	9
NGUYEN VAN THUY	Some matters about penalty remission	20
VUONG THI HA	Several obstacles insentence determination for under 18-year-old person committing the crimes and completing solutions	30
NGUYEN XUAN PHONG	Some causes and solutions to improve the prevention of property theft crime in Phan Rang-Thap Cham city, Ninh Thuan province	36
PHAM XUAN THANG	Legal regulations on the State's function in representing the entire-people ownership for land - Some obstacles and recommendations	41
LE THI THU HANG	Completing legal regulations on restricting human rights and citizens rights according to the Constitution in 2013	50
BUI DUC HAU	Some solutions to enhance efficiency of sanctioning administrative violations in managing conditional business lines	58
PHAM THI TRANG	Great value contracts under the United States of America and the United of Kingdom's laws and some suggestions for Vietnam	61

MỘT SỐ NGUYÊN NHÂN VÀ GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ PHÒNG NGỪA TÌNH HÌNH TỘI PHẠM TRỘM CẮP TÀI SẢN TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ PHAN RANG - THÁP CHÀM, TỈNH NINH THUẬN

NGUYỄN XUÂN PHONG*

Thời gian qua, tội phạm trộm cắp tài sản ngày càng gia tăng trên địa bàn thành phố Phan Rang - Tháp Chàm, tỉnh Ninh Thuận. Trộm cắp tài sản là hoạt động phạm tội hết sức phức tạp, gây ra nhiều hệ lụy về an ninh, trật tự cho xã hội. Trên cơ sở nghiên cứu thực tiễn công tác phòng ngừa tội trộm cắp tài sản trên địa bàn thành phố Phan Rang - Tháp Chàm, tỉnh Ninh Thuận, tác giả đề xuất một số giải pháp góp phần phát huy hiệu quả công tác này trong thời gian tới.

Từ khóa: Tội trộm cắp tài sản, nguyên nhân, giải pháp, thành phố Phan Rang - Tháp Chàm.

Recently, theft of property crime has increased in the area of Phan Rang - Thap Cham city, Ninh Thuan province. This kind of action is a very complicated criminal activity that causes bad consequences to security and social order. According to the practical research of the struggle against theft of property crime in Phan Rang - Thap Cham city, Ninh Thuan province, the author proposes some solutions to enhance capacity of this work in the future.

Keywords: Theft of property crime, causes, solutions, Phan Rang - Thap Cham city.

Phòng ngừa tình hình tội trộm cắp tài sản là quá trình hoạt động của các cơ quan Nhà nước, các tổ chức xã hội và mọi công dân sử dụng tổng hợp các biện pháp mang tính chất Nhà nước nhằm mục đích loại trừ, hướng đến triệt tiêu các nguyên nhân và điều kiện của tình hình tội trộm cắp tài sản để ngăn chặn, hạn chế và từng bước tiến tới loại bỏ tình hình tội trộm cắp tài sản ra khỏi đời sống xã hội¹.

Trong những năm gần đây, công cuộc đổi mới toàn diện đất nước do Đảng ta khởi xướng, lãnh đạo đã đạt được nhiều thành tựu to lớn, quan trọng, có ý nghĩa lịch sử. Cùng với sự phát triển của cả nước, tỉnh Ninh Thuận nói chung, thành phố

Phan Rang - Tháp Chàm nói riêng đã có bước tiến phát triển vượt bậc: Kinh tế tăng trưởng khá, đời sống vật chất và tinh thần của nhân dân được cải thiện rõ rệt.

Là trung tâm kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội của tỉnh; thành phố Phan Rang - Tháp Chàm có tốc độ đô thị hóa nhanh, dần trở thành một đô thị văn minh, hiện đại. Tuy nhiên, do ảnh hưởng của mặt trái cơ chế thị trường và sự tác động của những yếu tố tiêu cực khác, tình hình tội phạm trên địa bàn thành phố diễn ra hết sức phức tạp, có chiều hướng gia tăng, trong đó đáng chú ý là tội trộm cắp tài sản.

Theo thống kê của Viện kiểm sát nhân

¹ Trường Đại học Luật Hà Nội (2012), Giáo trình Tội phạm học, Nxb Công an nhân dân, Hà Nội

* Công an Thành phố Phan Rang - Tháp Chàm, tỉnh Ninh Thuận.

dân (VKSND) thành phố thì trong 05 năm từ 2014 - 2018 đã khởi tố điều tra 665 vụ án hình sự, khởi tố 985 bị can. Số lượng vụ án tăng, hành vi phạm tội cũng khá đa dạng, từ cướp tài sản, cướp giật tài sản, cố ý gây thương tích, gây rối trật tự công cộng, hiếp dâm, các loại tội phạm về ma túy... Trong đó, tội trộm cắp tài sản chiếm tỷ lệ cao nhất trong cơ cấu tội phạm của thành phố Phan Rang - Tháp Chàm với 298 vụ/321 bị can (chiếm tỷ lệ 49%).

Bảng 1: Tổng quan tình hình tội phạm và tình hình tội trộm cắp tài sản trên địa bàn thành phố Phan Rang - Tháp Chàm giai đoạn 2014 - 2018.

Năm	Tình hình tội phạm		Tội trộm cắp tài sản		Tỷ lệ %	
	Số vụ	Số bị can	Số vụ	Số bị can	Số vụ	Số bị can
2014	150	255	81	90	54%	35,3%
2015	141	197	73	76	51,78%	38,6%
2016	133	198	56	60	42,1%	30,3%
2017	109	164	52	55	47,7%	33,5%
2018	132	171	36	40	27,2%	23,4%
Tổng	665	985	298	321	44,8%	32,6%

(Nguồn: Báo cáo thống kê của VKSND thành phố Phan Rang - Tháp Chàm từ năm 2014 đến 2018).

Thủ đoạn phạm tội của các đối tượng trộm cắp tài sản không còn đơn giản, cơ hội mà nhiều vụ cho thấy đã có sự tính toán, chuẩn bị kỹ càng và khá tinh vi, thậm chí đã hình thành các nhóm tội phạm trộm cắp có tính nguy hiểm cao, có phân công nhiệm vụ cụ thể cho thành viên trong nhóm. Đồng thời, cùng với chính sách

phát triển du lịch của tỉnh, việc trộm cắp theo lễ hội, đột nhập khách sạn, nhà nghỉ để lấy trộm tài sản của khách du lịch gia tăng đã làm ảnh hưởng xấu đến hình ảnh địa phương và việc phát triển du lịch của tỉnh Ninh Thuận. Đây thực sự là một vấn đề rất đáng báo động.

Qua nghiên cứu về công tác phòng ngừa tội phạm trộm cắp tài sản trên địa bàn thành phố Phan Rang - Tháp Chàm, tỉnh Ninh Thuận thời gian qua, có thể thấy công tác phòng ngừa đối với loại tội phạm này còn gặp nhiều khó khăn bởi các nguyên nhân sau:

- Việc phát triển kinh tế nhanh nhưng giải quyết các vấn đề về an sinh xã hội chưa đồng bộ, nhất là hỗ trợ chuyển đổi nghề, công tác đào tạo nghề và giải quyết việc làm cho nhân dân chưa đáp ứng nhu cầu của xã hội. Một bộ phận không nhỏ người dân, nhất là thanh thiếu niên chưa có việc làm hoặc có nghề nghiệp nhưng không ổn định, thời gian rảnh rỗi nhiều, nhu cầu vật chất thường trực dẫn đến tội phạm và tệ nạn, nhất là trộm cắp tài sản.

- Hiệu quả công tác phòng ngừa và đấu tranh với các loại tội phạm và tệ nạn xã hội có thời điểm chưa cao, một số hành vi có thời điểm còn diễn biến phức tạp như cờ bạc, ma túy, tín dụng đen..., dẫn đến hệ lụy là tội phạm trộm cắp tài sản gia tăng.

- Công tác cấp phép và quản lý một số ngành nghề đầu tư kinh doanh của các cơ quan chức năng còn nhiều lỏng lẻo, nhất là đối với hoạt động của các nhà hàng, khách sạn, các tiệm kinh doanh mát - xa, karaoke, vũ trường, quán bar, buôn bán đồ cũ, các tiệm cầm đồ... Những nơi này xuất phát từ nhu cầu ăn chơi trác táng và làm phát sinh tội trộm cắp tài sản.

- Một số cấp ủy Đảng, chính quyền cấp phường xã chưa thực sự quyết liệt, chủ động trong lãnh đạo cả hệ thống chính trị tham gia công tác phòng ngừa tình hình tội trộm cắp tài sản; vai trò của một số ngành, đoàn thể ở cơ sở trong việc quản lý, giáo dục thanh thiếu niên hư chưa thể hiện rõ nét. Công tác giúp đỡ người tái hòa nhập cộng đồng chưa đáp ứng được yêu cầu thực tiễn đặt ra. Tỷ lệ tái phạm tội đối với hành vi trộm cắp tài sản vẫn cao nhất trong các loại tội phạm.

- Nhân lực của các cơ quan tiến hành tố tụng, nhất là đội ngũ Điều tra viên, Kiểm sát viên còn mỏng dẫn đến quá tải công việc. Tỷ lệ điều tra, khám phá để kịp thời xử lý đối tượng phạm tội trộm cắp tài sản còn thấp; vẫn còn nhiều đối tượng thực hiện hành vi trộm cắp tài sản chưa được phát hiện, xử lý nên còn điều kiện tiếp tục phạm tội.

- Một số bộ phận người dân chưa quan tâm, còn sơ hở trong việc tự bảo vệ tài sản của mình, có trường hợp để tài sản bên ngoài không có biện pháp bảo vệ, có nạn nhân bị mất trộm xe máy do còn để chìa khóa trên ổ cắm điện để ở ngoài sân, đi ngủ không khóa cửa... Lợi dụng các tình huống này, các đối tượng phạm tội tập trung theo dõi, lựa chọn thời gian vắng vẻ, tìm kiếm công cụ, phương tiện để phá khóa, cạy cửa, trèo rào, đục tường hoặc lợi dụng sơ hở lén lút vào trộm cắp tài sản.

- Công tác sơ kết, tổng kết để rút kinh nghiệm trong phòng ngừa tội phạm trộm cắp tài sản của các cơ quan chức năng chưa thường xuyên; chưa đi sâu vào phân tích, đánh giá về tình hình và phương thức, thủ đoạn hoạt động, nguyên nhân, điều kiện phát sinh, phát triển, tồn tại của tội phạm. Quá trình tổ chức, vận dụng các chiến thuật

điều tra, khám phá và phòng ngừa tội phạm trộm cắp tài sản chưa thật sự hiệu quả.

Trên cơ sở nghiên cứu thực tiễn về tội phạm trộm cắp tài sản, nguyên nhân làm phát sinh và công tác phòng ngừa loại tội phạm này trên địa bàn thành phố Phan Rang – Tháp Chàm, tỉnh Ninh Thuận, tác giả đề xuất một số giải pháp chính góp phần phát huy hiệu quả công tác phòng ngừa tình hình tội phạm trộm cắp tài sản trên địa bàn thành phố Phan Rang – Tháp Chàm trong thời gian tới. Cụ thể như sau:

Thứ nhất, giải pháp về kinh tế - xã hội

Trộm cắp là hiện tượng xã hội tiêu cực liên quan đến các lĩnh vực của đời sống xã hội dưới nhiều góc độ, bình diện khác nhau, sự phát triển của nó phụ thuộc vào điều kiện kinh tế - xã hội. Bởi lẽ, hầu hết các vụ trộm cắp tài sản đều xuất phát từ sự thiếu thốn kinh tế, để thỏa mãn nhu cầu phục vụ sinh hoạt cá nhân. Do vậy, biện pháp kinh tế phải có những chính sách thực tế nhằm tạo sự cân bằng trong xã hội, nâng cao thu nhập, đời sống vật chất và tinh thần của người dân. Cùng với đó là sự phát triển, mở rộng các ngành nghề, các cơ sở sản xuất kinh doanh, điều này sẽ tạo ra ngày càng nhiều việc làm tăng thu nhập cho người lao động qua đó góp phần làm giảm bớt tình trạng tội phạm nói chung và tội trộm cắp tài sản nói riêng.

Thứ hai, giải pháp về văn hóa - giáo dục

Văn hoá là nguồn lực để phát triển kinh tế - xã hội, là quan điểm khoa học, hiện đại và mang tính thực tiễn cao, nhất là trong thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa gắn với kinh tế tri thức và hội nhập quốc tế hiện nay. Phát triển giáo dục là quốc sách hàng đầu nhằm nâng cao dân trí, phát triển nguồn nhân lực, bồi dưỡng nhân tài. Đây là sự nghiệp của Đảng, Nhà nước và của toàn dân.

Một trong những nguyên nhân của phát sinh tội phạm, trong đó có tội trộm cắp tài sản hiện nay là do sự xuống cấp trầm trọng về đạo đức và văn hóa, sự lệch chuẩn trong việc hình thành và phát triển nhân cách của người phạm tội. Để hạn chế và dẫn đi đến loại bỏ tình trạng phạm tội thì cần phải tạo môi trường văn hóa lành mạnh, văn minh, phát huy truyền thống văn hóa của dân tộc để hình thành nên nhân cách tốt ở họ. Thành Ủy và UBND thành phố cần nâng cao trách nhiệm, quán triệt sâu sắc và cụ thể hóa các quan điểm, mục tiêu, nhiệm vụ, giải pháp đổi mới căn bản, toàn diện nền giáo dục và đào tạo trong hệ thống chính trị. Đổi mới chương trình dạy và học trong các nhà trường phổ thông cũng như trong các trường chuyên nghiệp nhằm phát triển năng lực và phẩm chất người học, giáo dục nhân cách, đạo đức, lối sống, tri thức pháp luật và ý thức công dân.

Thứ ba, giải pháp tuyên truyền, phổ biến pháp luật

Để công tác phòng ngừa tình hình tội phạm nói chung và tội trộm cắp tài sản nói riêng đạt được hiệu quả trong thực tế thì không thể thiếu sự tham gia đóng góp công sức của nhân dân. Sự hiểu biết nhất định về pháp luật giúp những người dân có ý định thực hiện hành vi phạm tội sẽ tự kiểm chế và loại bỏ ý định thực hiện hành vi phạm tội, hoặc những thông tin của người dân cung cấp cho các cơ quan chức năng về khả năng những hành vi phạm tội có thể xảy ra, giúp các cơ quan này có những hoạt động ngăn chặn kịp thời không để hành vi vi phạm đó diễn ra. Đây là một kênh thông tin có vai trò quan trọng trong việc hạn chế những hành vi trộm cắp tài sản xảy ra, giúp cho hoạt động phòng ngừa tình hình

tội phạm có hiệu quả. Do vậy, phải tuyên truyền vận động người dân, làm cho người dân thành phố Phan Rang – Tháp Chàm hiểu và thấy được vinh dự cũng như trách nhiệm lớn lao, vai trò quan trọng trong hoạt động phòng ngừa tội trộm cắp tài sản tại địa phương.

Thứ tư, giải pháp về quản lý trật tự xã hội

Công tác quản lý xã hội còn nhiều sơ hở, lỏng lẻo cũng là điều kiện cho các đối tượng có ý định trộm cắp tài sản thực hiện hành vi phạm tội. Do đó, để kiểm soát sơ hở, hạn chế các điều kiện xảy ra tội phạm, cần tăng cường công tác quản lý xã hội. Tăng cường hiệu lực về quản lý cư trú, quản lý nhân khẩu, hộ khẩu, khai báo tạm trú, tạm vắng; tăng cường công tác quản lý các phương tiện giao thông, vì các loại phương tiện này là tài sản mà đa số các đối tượng trộm cắp tài sản hướng đến để lấy trộm, đồng thời cũng là phương tiện cho việc thực hiện hành vi phạm tội được thuận lợi. Cơ quan chức năng cần tăng cường kiểm tra, phát hiện những địa điểm, những cá nhân chuyên tiêu thụ tài sản do người phạm tội mà có. Chính quyền Thành phố cần xây dựng phương thức quản lý đối với những nghề lưu động như buôn bán, sửa chữa máy móc, thiết bị dạo. Công tác quản lý, theo dõi các đối tượng đã có tiền án, tiền sự, người bị kết án tù nhưng cho hưởng án treo, người bị phạt cải tạo không giam giữ cần được đổi mới và tăng cường.

Thứ năm, giải pháp phòng ngừa tái phạm tội trộm cắp tài sản

Để biện pháp phòng ngừa tái phạm tội trộm cắp tài sản tiến hành đạt hiệu quả thì ngay khi xử lý tội phạm trong các giai đoạn điều tra, truy tố, xét xử, các cơ

quan tiến hành tố tụng bên cạnh việc làm rõ xử lý tội phạm đúng người, đúng tội, đúng pháp luật cũng cần có các hoạt động tuyên truyền, giáo dục giúp người phạm tội và những người thân, bạn bè, hàng xóm của người phạm tội hiểu rõ quy định pháp luật, góp phần nâng cao nhận thức để không vi phạm. Thực hiện tốt công tác theo dõi, quản lý các đối tượng đã có tiền án, tiền sự, người bị kết án tù nhưng cho hưởng án treo và được tha trước thời hạn, Cơ quan Công an địa phương cần thống kê những người hưởng án treo và kiểm tra, giám sát thường xuyên các hành vi của họ trong thời gian thử thách. Sự kiểm tra và giám sát này cần có sự tham gia của các tổ chức như Đoàn Thanh niên, Công đoàn, Hội Phụ nữ, Mặt trận Tổ quốc.

Thứ sáu, giải pháp về nâng cao hiệu quả hoạt động của các cơ quan bảo vệ pháp luật

Các cơ quan: Cơ quan công an, VKSND và TAND là những những cơ quan tiến hành tố tụng, thay mặt Nhà nước thực hiện quyền tư pháp để điều tra, truy tố, xét xử đối với người thực hiện hành vi nguy hiểm cho xã hội bị coi là tội phạm. Để hoạt động phòng ngừa tình hình tội phạm trộm cắp tài sản trên địa bàn thành phố Phan Rang - Tháp Chàm có hiệu quả thì việc tổ chức và hoạt động của cơ quan này phải hợp lý.

Cơ quan Công an là lực lượng nòng cốt trong hoạt động phòng ngừa tội phạm. Cơ quan Công an thực hiện công tác quản lý cư trú, quản lý đối tượng, điều tra, khám phá tội phạm trên các địa bàn thành phố và cũng là cơ quan có vai trò quan trọng trong việc phối hợp với cơ quan hữu quan, các đoàn thanh tra liên ngành trong việc ban hành quy chế phối hợp hoạt động,

xây dựng các chương trình phòng, chống tội phạm trên địa bàn thành phố; giữ vai trò chủ động trong việc phối hợp với các đoàn thể ở địa phương như Đoàn Thanh niên, Hội Phụ nữ, Ban công tác mặt trận khu phố..., trong việc quản lý, tạo điều kiện tái hòa nhập cộng đồng cho người sau khi chấp hành án.

Viện kiểm sát nhân dân là một trong các các cơ quan bảo vệ pháp luật, với chức năng thực hành quyền công tố, kiểm sát việc tuân theo pháp luật đối với hoạt động của các cơ quan tư pháp nên VKSND có vai trò rất quan trọng trong việc nâng cao hiệu quả phòng ngừa tình hình tội trộm cắp tài sản.

Với chức năng xét xử các vụ án hình sự, việc áp dụng đúng pháp luật trong công tác xét xử của ngành Tòa án là vấn đề rất quan trọng. Có xét xử đúng mới thuyết phục được người dân, làm cho người thực hiện hành vi phạm tội tâm phục, qua đó, phát huy tính giáo dục, phòng ngừa của biện pháp xử lý và chỉ ra nguyên nhân và điều kiện của tội phạm để có kiến nghị xác đáng.

Tội trộm cắp tài sản nói không chỉ gây thiệt hại về tài sản mà còn ảnh hưởng xấu đến tình hình trật tự an toàn xã hội, gây bức xúc lo lắng cho nhân dân, khiến người dân không yên tâm lao động, sản xuất, ảnh hưởng lớn đến sự phát triển kinh tế, xã hội của thành phố. Chính vì vậy, đấu tranh phòng ngừa tình hình tội trộm cắp tài sản là yêu cầu cấp thiết hiện nay, hiệu quả của công tác này góp phần quan trọng bảo vệ tài sản, quyền sở hữu, bảo vệ trật tự an toàn xã hội và góp phần đảm bảo nền kinh tế - xã hội của cả nước nói chung và thành phố Phan Rang - Tháp Chàm nói riêng phát triển một cách bền vững./.